

Şubat Depremlerinin Birinci Yılı

3 Şubat 2024

Değerli basın emekçileri, acılarını ve depremde kayıplarını yüreğimizde hissettiğimiz meslektaşlarımız ve yurttaşlarımız,

Sizleri TTB adına saygıyla selamlıyorum. Depremde hayatlarını kaybeden yurttaşlarımızın acılarını paylaşıyor, başsağlığı diliyorum. Yaralı yüzbinlerce yurttaşımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyor ve acil şifalar diliyorum.

6 Şubat 2023 tarihinde, yani tam bir yıl önce Doğu Anadolu fay hattının kırılmasıyla Malatya'dan Akdeniz'e uzanan çok geniş bir coğrafyada ve toplamda 11 ilimizi kapsayan yüksek ölçekli bir deprem, bir afet yaşandı. Doğal olan depremdir, doğal olmayan ise afettir. Depremleri önlemek mümkün değildir ancak zararlarını ortadan kaldırmak veya azaltmak mümkündür ve bizim elimizdedir.

Bu doğa olayı, bilimden, akıl ve teknikten uzak uygulama ve politikaların sonucunda birer afete dönüşmektedir. Evet, bu bir afet idi ama ülkemiz şartları, altyapısı, zemini ve acil müdahale yeteneği açısından uygunluk taşııyordu ve adeta insan eliyle bir yapay afete dönüştü. Deprem Yönetmeliği'ne aykırı olarak yapılan, ruhsatsız ve kaçak yapıların önünü açan, deprem riskini yok sayan, kent yönetimini rantsal dağıtım, inşaat yapımını büyüme ve gelişme olarak algılayan anlayış, mühendislik hizmeti almayan binalara imar affının getirilmesi kabul edilemez bir durumdur.

Depremi ekonomik ve sosyal gelişmişlikle ilişkisi unutulmamalıdır. Ne ilk sekiz saat ne ilk üç gün bu sınavdan geçemedik. Enkaz altında yüzbinlerce insanımız öldü. Evet, yüzbinlerce diyoruz çünkü iki gün öncesine kadar 50 bin olarak açıklanıyordu. Ta ki bir eski bakan "130 bin kişi kaybettik" diye itiraf edene kadar. Tabi ki bu gerçeği herkes biliyordu ve resmi verilerin istatistik bilimine göre değil; siyasi ihtiyaçlara göre açıklandığı, TÜİK tarzı enflasyon açıklaması benzeri bir durum olduğu belliydi. Yaralı sayısı 800 binin üzerinde açıklanmıştır.

Değerli kamuoyuna şunu ifade etmek isteriz. Depremde yüzlerce hekim meslektaşımızı ve sağlık çalışanını kaybettik. Üzgünüz, bir yıl oldu yasamız bitmedi, bitmiyor. Biz hekimler ve sağlık çalışanları her olağanüstü durumda pandemide olduğu gibi yine en önde ve acil olarak müdahale ettik, ilk saatlerden itibaren mesleğimizin ve vicdanımızın gereği olarak sağlık hizmetlerini fedakârca yaptık. TTB ve bağlı kollarımız ilk gün olay yerindeydi. Ama gördük ki temel görevleri acil müdahale ve yardım olan ve olması gereken başta AFAD, Kızılay olmak üzere hiçbir resmi kuruluş yoktu. Eskiden ihtiyaç halinde askeri ve diğer kolluk kuvvetleri olay yerine müdahale etmek üzere sevk edilirdi, onlar da yoktu. Birinci gün yoktu, insanlar öldü enkaz altında donarak, ikinci gün yoktu, üçüncü gün yoktu. İnsanlar öldü enkaz altında yardım çağlığı atarak üç gün boyunca. Bu tabloya isyan etmemek mümkün değildi.

TTB'nin sahayı birebir gözlemleyerek neredeyse her ay kamuoyunun bilgisine sunduğu deprem raporlarının sonuncusu, yani 1. Yıl Deprem Raporu'nda da görüleceği üzere; yetersiz beslenmeden tutun da barınma, ulaşım, eğitim imkanlarından yoksunluk had safhada devam etmektedir. Sağlık hizmetleri kimi illerde konteynirlarda, artık süreklilik arz eden elektrik kesintileri ve internete ulaşımın çok zayıf olduğu koşullardadır. Hekimlerin sağlık çalışanlarının sağlık personelinin fiziksel ve maddi ihtiyaçları karşılanmamaktadır. Yeri gelmişken belirtelim ki, olağanüstü şartlarda çalışan insanlardan performans hesabı üzerinden

Ücretlendirme yapılmaktadır ve bu kabul edilemez. Deprem illerindeki ücret yönetmeliği derhal değiştirilmelidir.

Değerli basın mensupları, değerli halkımız;

Biliyorsunuz depremden birkaç ay sonra ülkemizde genel seğimler yapıldı ve depremin en ağır etkilediği, adeta haritadan sildiği bir ilimiz olan Hatay'da hukukçu kimliğini her daim ezilenden yana kullanmış olan, iyi bir aydın, muhalif kişiliği ile tanınan, orlu'nun ve Soma'nın avukatlığını yapan ve muhtemelen depremezelerin de avukatı olacak olan Can Atalay vekil seğildi. Soruyoruz, vekilliği neden düşürüldü? Hatay halkının kendi oylarıyla seğtiği bir vekilin varlığına neden tahammül edilemedi? Nerede seğmen iradesi? İmar-arazi rantsal planlamalarınızda dikensiz gl bahęesi mi istiyorsunuz? Anayasa'nın dahi tanınmadığı bu ortamda hiç ama hiç kimse güvende değildir. Can ve mal güvenliği yoktur. Bu keyfiyet monarşilerde bile yoktur. Anayasasızlaştırmaya elbette karşıyız, bunu protesto ediyoruz.

Bundan sonraki dönemde; depremde etkilenen insanlar, yaşlılar, kadınlar, tek ebeveynli aileler olmak üzere acil yaşamsal gereksinimleri karşılanmalı, sağlıklı oluşun n koşulları sağlanmalıdır. İktidarın halka vermesi gereken temel sağlık hizmetleri, sağlığın toplumsal belirleyicileri, illerin risklerini azaltma planlarının yenilenmesi, illerin müdahale planlarının yenilenmesi acilen planlanmalı ve gereği yapılmalıdır.

Deprem kader değildir.

Depremi değil ama afeti önlemek mümkündür.

Gaziantep-Kilis Tabip Odası